

עפ"ג 41577/08/14 - מדינת ישראל נגד מוחמד מנאע, שיווק וסחר אבו אלנג'יב בע"מ, ח"פ, מוניף סרחאן

בית המשפט המחוזי בחיפה

13 נובמבר 2014

עפ"ג 41577-08-14 מדינת ישראל נ' מנאע ואח'

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערערת

נגד

המשיבים

מדינת ישראל

1. מוחמד מנאע

2. שיווק וסחר אבו אלנג'יב בע"מ, ח"פ 514123199

3. מוניף סרחאן

פסק דין

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

הרקע לערעור

בפנינו ערעור המדינה (המשרד להגנת הסביבה) על גזר דינו של בימ"ש השלום בחיפה (כב' השופט ד"ר זאיד פלאח) שניתן ביום 13.07.14 במסגרת ת.פ. 17810-12-13. בימ"ש קמא הרשיע את המשיבים, על פי הודאתם, בעבירות לפי חוק שמירת הניקיון, חוק רישוי עסקים וחוק אוויר נקי, כמפורט בכתב האישום המתוקן. הערעור מופנה כנגד גובה הקנסות שגזר בית משפט קמא.

כתב האישום המתוקן

על פי כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, היה המשיב 1 בעל המניות והמנהל של המשיבה 2 (החברה). המשיבה 2 הינה תאגיד בשליטתו של המשיב 1, העוסק, בין היתר, בפינוי פסולת גרוטאות רכב. המשיבה 2 מפעילה ומחזיקה, בין היתר, מחסן גרוטאות רכב. בבעלות המשיבה 2 משאית וולבו לבנה וכן רכב טנדר טויוטה. המשיב 3 היה במועדים הרלוונטיים לכתב האישום עובד בחברה ובמסגרת עבודתו נהג במשאית.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 23.6.11, בסביבות השעה 19:43 או בסמוך לכך, נראתה המשאית, כשהיא נהוגה על ידי המשיב 3, כשמושלכת ממנה פסולת, לרבות צמיגים וגרוטאות רכב, באזור דרך הכורכר המזרחית שמדרום למג'ד אל כרום (להלן: "אתר ההשלכה"), וזאת במסגרת עבודתו של המשיב 3 במשיבה 2. ביום 25.6.11, בסביבות השעה 22:00 או בסמוך לכך, נצפתה שריפה גדולה באתר ההשלכה שהוצתה על ידי המשיבים 1 או 2 או בהתאם להנחייתם. ביום ראשון 26.06.11, בסביבות השעה 11:40, הופיעו המשיבים 1 ו-3, כשהם נוסעים על טרקטור ירוק אליו רתומה עגלה נגררת, לכיוון מקום השריפה. הם עצרו במקום והחלו להעמיס על גבי הטרקטור גרוטאות שנתרו באתר ההשלכה לאחר השריפה. ביום 27.06.11 בבוקר הגיעו לאתר ההשלכה הטנדר ורכב נוסף, שאספו את מרבית יתרת הפסולת מאתר ההשלכה, לרבות הטנדר, ובהמשך נסעו אל מחסן הגרוטאות של המשיבה 2.

בכל התקופה הרלוונטית לכתב האישום, לרבות במועד השלכת הפסולת, עסקו המשיבים 1 ו-2 בפינוי פסולת והובלתה מבלי שיהא בידיהם רישיון עסק כדין. בנוסף, במעשיהם השליכו המשיבים 2 ו-3 פסולת ברשות הרבים ולכלכו את רשות הרבים במספר הזדמנויות שונות. זאת ועוד, המשיב 1 לא פעל כפי חובתו כנושא משרה בתאגיד לפקח ולעשות כל שניתן כדי למנוע את השלכת הפסולת ברשות הרבים, וזאת בהתאם לנדרש ממנו בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984 (להלן: "חוק שמירת הניקיון"). בשריפת הפסולת גרמו הנאשמים לריח חזק או בלתי סביר, וזאת כהגדרתם בחוק למניעת מפגעים, התשכ"א - 1961 (להלן: "חוק למניעת מפגעים") והתקנות על פיו וכן לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר כהגדרתו בחוק אוויר נקי, התשס"ח - 2008 (להלן: "חוק אוויר נקי").

גזר הדין של בימ"ש קמא

כאמור, המשיבים הגיעו להסדר טיעון עם המערערת, חזרו בהם מכפירתם, הודו והורשעו בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן. המשיבים 2 - 3 הורשעו בעבירות של השלכת פסולת ברשות הרבים וגרימת זיהום אוויר חזק או בלתי סביר. המשיב 1 הורשע בעבירות שעניינן הפרת חובת נושא משרה בתאגיד לפקח ולעשות כל שניתן בכדי למנוע השלכת פסולת ברשות הרבים, זאת לפי חוק שמירת הניקיון, וכן בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון. המשיבה 2 הורשעה בנוסף בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון.

בימ"ש קמא ציין בגזר דינו כי במעשיהם פגעו המשיבים בזכות הציבור לנהל אורח חיים תקין ונקי וכן פגעו בזכות לשמור על סביבה נקייה ומידת הפגיעה היא בינונית. נקבע כי מתחם הענישה ההולם את מעשיו של המשיב 1 מתחיל ברף תחתון של 10,000 ₪ ומסתיים ברף עליון של 80,000 ₪. בנוגע למשיבה 2 נקבע כי מתחם הענישה ההולם מתחיל ב-15,000 ₪ ומסתיים ב-100,000 ₪. בנוגע למשיב 3, שהוא נהג, שלא הורשע בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון, נקבע מתחם ענישה הולם בין 5,000 ₪ לבין 30,000 ₪.

עוד ציין בימ"ש קמא כי לקח בחשבון את הודאת המשיבים המיידית ואת עברם הנקי וכי לקח בחשבון את מצבם הכלכלי ואת העובדה שהמשיב 3 הינו נהג בחברה. בימ"ש קמא לקח בחשבון את הטיעונים שהועלו על ידי ב"כ המשיב בנוגע לחוק לרישוי עסקים ולעבירה המתייחסת לכך.

על המשיב 1, שהינו בעל המניות והמנהל של החברה, הוטל קנס כספי בסך 10,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו, וכן

חתימה על התחייבות כספית בסך 30,000 ₪.

על המשיבה 2, החברה, הוטל קנס כספי בסך 15,000 ₪ וכן חתימה על התחייבות כספית על סך 50,000 ₪.

על המשיב 3, נהג המשאית ועובד בחברה, הוטל קנס כספי בסך 5,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו וכן חתימה על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪.

נקבע כי הקנסות ישולמו לטובת הקרן לשמירה על הניקיון.

טענות המערער

המערער טוענת כי שגה בימ"ש קמא בגזר דינו בו גזר על המשיבים עונש אשר חורג לקולא באופן קיצוני מהעונשים המקובלים בעבירות בהן עסקין וקבע מתחם ענישה חלקי, לעניין רכיב הקנס הכספי בלבד. כמו כן, נטען כי בימ"ש קמא קבע מתחם רחב מידי באופן שרירותי ומלאכותי לענישה בעבירות הללו. נטען כי בימ"ש קמא קבע רף תחתון אשר מהווה סטייה מהרף שהציבה המערער, בלא שהוצגה בפניו פסיקה המלמדת על כך ובלא הצגת נימוקים המלמדים על רף ענישה תחתון נמוך יותר ובסופו של דבר גזר את דינם של המשיבים והטיל עליהם קנסות המצויים ברף התחתון שהציב.

נטען כי מתחם הענישה נקבע, בהתאם לעיקרון ההלימה, בהתחשב באינטרס החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. תיקון מס' 113 לחוק העונשין הגדיר "משוואה" זו, אשר באמצעותה ניתן להבנות ולכוון את שיקול הדעת של ביהמ"ש בגזירת הדין, תוך הצבת שיקול הגמול בראש שיקולי הענישה, כדי שבתי המשפט יגזרו את הדין בהתאם לאותם עקרונות ולפי מדיניות עקבית ובכך יוגבר ערך השוויון ויצומצמו פערי הענישה מקום שאינם מוצדקים ותוך הותרת שיקול דעת בידי של בית המשפט בקביעת העונש הסופי.

המערער טוענת עוד כי זהו המקרה המצדיק התערבות מכיוון שמתחם הענישה לא נקבע על פי התיקון לחוק העונשין ולא ניתן דגש למדיניות הראויה. כן נטען כי אין זה ראוי לקבוע מתחמי ענישה רחבים מדי אשר מרוקנים מתוכן את הרעיון העומד מאחורי קביעת מתחמי ענישה. נטען כי במקרה דנן קביעת מתחם ענישה שגוי הוביל למעשה להשתת עונש הנמוך משמעותית מן העונש הראוי בנסיבות המקרה, זאת לאחר שהקנסות שהוטלו הם הסכומים שנקבעו במתחמי הענישה של בימ"ש קמא כגבולות תחתונים.

נטען כי בימ"ש קמא שגה כאשר נמנע מליישם מדיניות עקבית מחמירה; נמנע מליתן משקל בגזירת העונש לחוק אוויר נקי, על אף רף הענישה המחמיר שנקבע בו; נמנע מלהתייחס בקבעו את המתחם לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ולכך שביצועה היה כרוך בתכנון מראש; נמנע מליתן משקל לנזק שייגרם מביצוע העבירה, במיוחד ככל שמדובר בפסולת שחלה עליה חובת מחזור. נטען כי קביעת מתחם הענישה במקרה דנן נראית על פניה שרירותית, מלאכותית וחלקית ונעדרת נימוקים כדוגמת הצגת מדיניות נלמדת ממקרים דומים המסבירים מדוע קבע בית המשפט רף תחתון כה

נמוך, במיוחד ככל שהדבר נוגע למשיב 1 בעניינו נקבע מתחם נמוך פי 3 מהנוהג בעבירות מסוג זה.

המערערת מפנה לפסיקה המביעה עמדה באשר לדרך בה יש לנהוג בעבריינים סביבתיים, לפיה יש למצות את הדין עם מבצעי עבירות מסוג זה ולהעלות את רף הענישה במסגרת הקבועה בחוק, להרתיע ולשלול את כדאיות ביצוע העבירות, אשר הינן עבירות כלכליות במהותן. נטען כי האינטרס הציבורי של שמירת הסביבה הינו ערך יש לשמור מכל משמר ויש לנסות ולמנוע תופעה קשה זו של פגיעה בסביבה אשר פוגעת, מטרידה ומזיקה לציבור ולמשאבי הטבע. זאת מאחר שהזכות להגנה על איכות הסביבה הוכרה על ידי בתי המשפט כשיקול רב ערך בהקשרים שונים. כן נטען כי בהצעת החוק לשמירת הניקיון, אשר קדמה לתיקון מס' 17 לחוק שמירת הניקיון, הודגשה העלאת רף הענישה וחיזוק גורמי האכיפה הסביבתית, במיוחד כשעסקינן בהשלכת פסולת בניין, והובעה ההחמרה הנחוצה במסגרת הענישתית והאכיפתית בחוק דנא. נטען כי הצעה זו משקפת את המגמה שצריכה להיות נחלתם של בתי המשפט. נטען כי הצעת החוק הובילה לתיקונו של חוק שמירת הניקיון ובכך הביע המחוקק עמדתו באשר לחשיבותו של הערך המוגן בחוק - ערך השמירה על הסביבה, כאשר קבע עונש גבוה יותר לעבירות לפי חוק שמירת הניקיון ובאופן ספציפי כאשר קבע כי העונש המקסימאלי הצמוד לעבירת השלכת פסולת בניין ברשות הרבים הינו קנס מקסימאלי העומד על סכום של 226,000 ₪, כאשר בעניינו של תאגיד המבצע עבירה עסקינן בסכום מרובע. המערערת מציינת כי אחת העבירות בהן הורשעו המשיבים הינה השלכת פסולת בניין ברשות הרבים בגינה ניתן להטיל את סכום הקנס האמור.

עוד נטען כי בימ"ש קמא לא נתן דעתו לקנסות הקבועים בחוק אוויר נקי והעלאת רף הענישה בהקשר זה. כן נטען כי לא ניתן משקל לכך שהושלכה במקום פסולת מסוג צמיגים אשר לפי חוק שמירת הניקיון הקנסות בגין השלכת פסולת כזו הינם גבוהים, שכן מדובר בפסולת המחויבת במחזור.

נטען כי מתחם הענישה ההולם שקבע בימ"ש קמא הינו שגוי, במיוחד לנוכח העובדה כי המערערת נמנעה מלבקש מאסרים מותנים ופסילת רישיונות הנהיגה ורישיונות המשאית של המשיבים או חילוט המשאית ואף ב"כ המשיבים נמנע מלהעמיד מתחמי ענישה בטיעונו. נטען כי המערערת הציגה פסקי דין ומקרים דומים באמצעותם ניתן להגדיר את מתחם הענישה הראוי, לעומת ב"כ המשיבים אשר לא הציג פסקי דין המתייחסים למתחם ענישה.

המערערת מציגה פסקי דין רבים המציגים מדיניות ענישה מחמירה יותר מזו שהוצגה על ידי בימ"ש קמא וטוענת כי בימ"ש קמא היה צריך אף להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בכדי לקבוע את מתחם הענישה ההולם, שכן אלמנט תכנון העבירה וסוג הפסולת המדובר אינם אלמנטים זניחים לשקול המתחם במקרה דנן. נטען כי מתחם הענישה המתאים בנסיבות אלה הינו זה שנטען על ידי המערערת וראוי שיעמוד על קנסות כנגד נושא משרה בסך 30,000 ₪ ועד ל- 80,000 ₪ לכל אירוע/מקרה בהתאם לפסיקה שהובאה והתחייבות כפולה.

טענות המשיבים

ב"כ המשיבים טוען כי המערערת מבקשת לאמץ מדיניות בענישה מחמירה ושיקולי הרתעה, אך שיקולים אלה אינם שיקולים לקביעת מתחם הענישה. עוד נטען כי לגבי המשיבים ההרתעה מובטחת בהתחייבות העצמית עליה חתמו. כן נטען כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בימ"ש קמא, בהשוואה לרף התחתון שהציעה המערערת, הינו דומה ומדובר

בסטייה שאינה מהותית. נטען כי די בזה כדי שביהמ"ש לא יתערב בגזר הדין. נטען כי גם לפי גישת המערערת היו נסיבות מקלות ובשל נסיבות אלה היא לא טענה כלל לעונשים של מאסרים מותנים, פסילת רישיון הנהיגה וכדומה.

ב"כ המשיבים מציין את המצב הכלכלי הקשה של המשיבים ואת העובדה שהם הודו וחסכו זמן שיפוטי יקר. לכן נטען כי גזר הדין היה נכון והקנסות שהוטלו היו סבירים וצודקים. נטען כי הענישה צריכה להיות אינדיבידואלית.

נטען כי הפסיקה שהציגה המערערת אינה רלוונטית שכן מדובר בסכומים שנקבעו לאחר ניהול הוכחות ולא במקרים בהם ניתנה הודאה, כמו בענייננו.

עוד נטען שבעבירות על פי חוק שמירה על הניקיון יש מקרים בעלי נסיבות שונות והישנות גבוהה וזה משפיע על מתחם הענישה.

דין

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת הפסיקה בנושא מתחם הענישה והעונשים המוטלים במקרים דומים, אציע לחברי ההרכב לקבל את הערעור ולהתערב בגובה הקנסות שהוטלו על המשיבים.

יש לקבל את טענת המערערת כי בימ"ש קמא קבע רף תחתון של מתחם הענישה אשר מהווה סטייה מהרף שהציגה בפניו המערערת, זאת בלי שהוצגה לבית משפט קמא פסיקה המלמדת על כך וללא הצגת נימוקים המלמדים על רף ענישה תחתון נמוך יותר בנסיבות המקרה. כמו כן, בימ"ש קמא גזר את דינם של המשיבים והטיל עליהם קנסות המצויים ברף התחתון שהציב וחרג לקולא באופן קיצוני מהעונשים הראויים, ההולמים והמקובלים בעבירות בהן עסקינן.

כפי שטענה המערערת בהודעת הערעור, תיקון מס' 113 לחוק העונשין נועד להבנות את שיקול דעתו של בית המשפט במלאכת גזירת הדין בהתאם לעקרונות ושיקולים מנחים (סעיף 40א' לחוק העונשין). בגדרו של התיקון לחוק, ניתנה הבכורה לעקרון ההלימה, אשר נועד להבטיח כי טיב ומידת העונש שיושת על הנאשם יהלום את חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ואת מידת אשמו של הנאשם (סעיף 40ב' לחוק העונשין). לשם הגשמת עיקרון זה, קובע החוק מנגנון תלת-שלבי שראשיתו בקביעת מתחם העונש ההולם (תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה) וסופו בקביעת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם שנקבע, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, תוך אפשרות לחרוג מהמתחם משיקולי שיקום (לקולה) או הגנה על שלום הציבור (לחומרה). ראו:

סעיף 40ג' לחוק העונשין;

ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (פסק דין מיום 05/06/13).

מתחם העונש ההולם מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, כאשר מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות

הנדונות (עבירות סביבתיות) הוא רק אחד מהם. טווח הענישה הנהוג בפסיקה, לעומת זאת, הוא נתון אמפירי-עובדתי, המורכב מהעונשים המקובלים בגין עבירה מסוימת בדין הנהוג. פועל יוצא מהשוני בין מתחם העונש לבין טווח הענישה המקובל הוא, שמתחם העונש אינו משמש כ"תעריף ענישה קבוע" שאותו יש להחיל בצורה אוטומטית בכל המקרים העתידיים (ראו: ע"פ 1323/13 הנ"ל).

מתחם העונש ההולם בעבירות מסוג אלה הנדונות בענייננו צריך שיקבע בהתאם לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אשר קובעות את הצפי לנזק הכרוך במעשה העבירה. על כן, יש ליתן משקל לכך שביצוען של העבירות היה כרוך בתכנון מראש ולנזק שנגרם מביצוע העבירות, במיוחד כאשר מדובר בפסולת שחלה עליה חובת מחזור. כן יש להתחשב במדיניות הענישה שנקבעה במקרים דומים.

בתי המשפט הביעו עמדה נחרצת באשר לדרך בה יש לנהוג בעבריינים סביבתיים על מנת שלא לתת "פרס" לעוברים על החוק המשליכים פסולת שלא באתרים מוסדרים ופוגעים בעסקים שומרי חוק המשלמים מחיר כלכלי להסדרת עסקיהם. נקבע בפסיקה כי יש למצות את הדין עם מבצעי עבירות מסוג זה ולהעלות את רף הענישה במסגרת הקבועה בחוק, להרתיע ולשלול את כדאיות ביצוע העבירות, אשר הינן עבירות כלכליות במהותן. מגמה זו מקבלת את תמיכתי המלאה, שכן מדובר בעבירות אשר נעברות ממניע כלכלי, תוך ניסיון לחסוך בזמן ובכסף על ידי פגיעה באינטרסים של הציבור הרחב בשמירה על ניקיון ואיכות הסביבה ובנוסף ישנו קושי רב בתפיסת העבריינים בעבירות אלה והדבר עולה למדינה כסף ומשאבים רבים. ראו:

ע"פ (חיפה) 763/05 **צוקרמן נ' המשרד לאיכות הסביבה** (פסק דין מיום 06/04/06).

כן ראו:

רע"פ 3590/04 **נטף נ' מדינת ישראל** (החלטה מיום 10/05/04).

לעניין האינטרס הציבורי של שמירת הסביבה והכרת בתי המשפט בשיקול ההגנה על איכות הסביבה כשיקול רב ערך בהקשרים שונים, לרבות בהקשר הפלילי, ראו:

דניאל פיש, צדק סביבתי בישראל: המפגש בין דיני זכויות אדם ודיני איכות הסביבה בישראל, **משפט וממשל ז'** (תשס"ה), 911;

רע"פ 244/96 **כים ניר בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3) 529 (1996);

רע"פ 6990/10 **דדון חזי וציון 1992 בע"מ נ' מדינת ישראל** (החלטה מיום 24.11.10).

יש להתחשב גם בכך כי בענייננו הקנסות המקסימאליים שנקבעו בחוק שמירת הניקיון לעבירות השלכת פסולת ברשות הרבים ולעבירות השלכת פסולת, גושית, פסולת בניין, גרוטאות, גרוטות רכב, פסדים או צמיגים (שבהן הודו המשיבים) הינם גבוהים בהרבה מהקנסות שנקבעו במתחם הענישה שקבע בימ"ש קמא. כך גם בהתאם לחוק אוויר נקי נקבעו קנסות מקסימאליים גבוהים בהרבה מהמתחם שנקבע על ידי בימ"ש קמא.

המערערת הציגה הן לבימ"ש קמא והן לפנינו פסיקה במקרים דומים המצביעה על מתחם ענישה של קנסות הגבוהים בהרבה ממתחם הענישה שנקבע על ידי בימ"ש קמא. ראו למשל חלק קטן מהפסיקה שהוצגה:

ת"פ (שלום חיפה) 2477-05-11 מ"י נ' א.מ.צ שמש (18.06.14) - השלכה אחת אותה ביצעו הנאשמים במסגרת עבודות הרחבת כביש, כשאין לנאשמים עבר פלילי ולאחר ניהול הוכחות הורשעו בעבירה לפי חוק שמירת ניקיון בלבד - נגזר על החברה קנס בסך 50,000 ₪, על המנהלים קנס בסך 15,000 ₪ כל אחד ועל הנהג קנס בסך 5,000 ₪;

ע"פ (מחוזי מרכז) 38316-10-13 תקלה נ' מ"י (08.05.14) - אמנם נוהלו הוכחות אך מערער 1 הורשע בעבירה של השלכה אחת של לכלוך ופסולת בניין ברשות הרבים והושתו עליו שישה חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 75,000 ₪, 3 חודשי פסילת רישיון נהיגה ו-6 חודשי פסילה על תנאי. מערער 2 הורשע בעבירה של ניסיון לעבור עבירת איסור לכלוך והשלכת פסולת ברשות הרבים והוטל עליו קנס בסך 50,000 ₪, 3 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך שלוש שנים וכן חתימה על התחייבות מלעבור עבירה על חוק שמירת הניקיון. ערעורם של שני המערערים נדחה. כן נדחתה בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון ע"י המערער 2 (רע"פ 3780/14, החלטה מיום 29.05.14);

ת"פ (שלום נצרת) 23724-10-09 מדינת ישראל נ' סלים ביאטרה (05.01.11) - שני הנאשמים, אחד מנהל עסק ובעלים של משאית והשני הנהג, הורשעו במסגרת הסדר טיעון בעבירות לפי חוק שמירת הניקיון וחוק העונשין - מטרד לציבור. בעל המשאית הורשע אף בעבירה לפי חוק רישוי עסקים. בוצעו שם שתי עבירות של השלכת פסולת. לנאשמים לא היה עבר פלילי. על הבעלים של העסק הושת קנס בסך 80,000 ₪, מאסר על תנאי של 6 חודשים והתחייבות. על הנהג הושת קנס בסך 35,000 ₪, מאסר על תנאי של 4 חודשים והתחייבות.

מגזר דינו של בימ"ש קמא לא עולים פירוט והתייחסות לפסיקה שהוצגה על ידי המערערת (המאשימה שם) ואף אין פירוט באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שיש ליתן להן משקל לחומרה בעת קביעת מתחם הענישה ההולם, כגון העובדה שמדובר במעשים שתוכננו תכנון מוקדם, שנעשו למטרת רווח כלכלי תוך פגיעה חמורה באינטרס של שמירה והגנה על הסביבה ואיכות החיים של הציבור, העובדה שמדובר בפסולת שהוצתה ואשר מחויבת במחזור (כגון צמיגים), הנזק שנגרם כתוצאה מכך שהמשיבים לא מחזרו את הפסולת אלא שרפו אותה ובכך חסכו בכסף על חשבון הסביבה ועל חשבון הפגיעה בעידוד אלו העוסקים במלאכת המחזור באופן חוקי וכיוצ"ב. כל שנכתב על ידי בימ"ש קמא בעת קביעת מתחם הענישה ההולם הוא שהמשיבים במעשיהם פגעו בזכות הציבור לנהל אורח חיים תקין ונקי וכן פגעו בזכות לשמור על סביבה נקייה ומידת הפגיעה היא בינונית.

בכך אין די והיה מקום ליתן משקל רב יותר לחומרת הפגיעה באינטרס השמירה על הסביבה ואיכות החיים של הציבור והנזק שנגרם ממעשי המשיבים בעת קביעת מתחם הענישה ההולם. כן היה מקום ליתן משקל לפסיקה שהוצגה על ידי ב"כ המערערת (המאשימה שם), זאת כאשר ב"כ המשיבים כלל לא הציג פסיקה לעניין זה.

סיכום

לאור האמור, היה מקום להעמיד את הרף התחתון של מתחם הענישה של המשיב 1, שהינו בעל מניות ומנהל החברה, על קנס בגובה 25,000 ₪. את הרף התחתון של מתחם הענישה של המשיב 2, החברה, היה מקום להעמיד על קנס בגובה 40,000 ₪ ואת הרף התחתון של מתחם הענישה של המשיב 3, נהג המשאית, היה מקום להעמיד על קנס

בגובה 10,000 ₪.

בנסיבות המקרה שבפנינו יש להתערב בגובה הקנסות שנגזרו על המשיבים. סבורני כי לאור מצבם הכלכלי הנטען של המשיבים, לאור העדר עבר פלילי ולאור העובדה שהודו בעבירות יש להעמיד את הקנס הכספי שנגזר על המשיב 1 בסך של 30,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-6 תשלומים חודשיים שווים ורצופים של 5,000 ₪ כל אחד. תשלום ראשון ביום 11.12.14 ובכל 11 לחודש שאחריו. את הקנס שנגזר על המשיבה 2 יש להעמיד על סך 50,000 ₪. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים של 5,000 ₪ כל אחד. תשלום ראשון ביום 11.12.14 ובכל 11 לחודש שלאחריו. את הקנס שנגזר על המשיב 3 יש להעמיד על סך 10,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים של 1,000 ₪ כל אחד. תשלום ראשון ביום 11.12.14 ובכל 11 לחודש שלאחריו.

לא ישולם תשלום במועדו ע"י מי מהנאשמים - תעמוד יתרת הקנס לפרעון מידי ויהיה על הנאשם שלא שילם במועד לשלם את יתרת הקנס לאלתר או לרצות מאסר תמורתו. ככל ששולם עד היום תשלום על חשבון הקנס יופחת הסכום ששולם מיתרת חוב הקנס לתשלום.

אדגיש כי רק מהטעם שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם נאשמים שבפניה איני מציע לגזור על המשיבים, ובמיוחד משיבים 1-2, עונש חמור בהרבה. עם זאת, וכפי שפורט, סבור אני כי במקרים בהם פוגעים מבצעי עבירה מטעמים כלכליים בלבד באיכות הסביבה, וכפועל יוצא מכך מסכנים את שלום ובריאות הציבור, יש לגזור קנסות גבוהים אף יותר מאלו שפורטו לעיל. ענישה כלכלית מכאיבה הופכת את העבירה לבלתי כדאית מבחינה כלכלית, ובדרך זו מפחיתה את התמריץ לביצועה.

הקנסות ישולמו לטובת הקרן לשמירה על הניקיון.

לא מצאתי כי יש מקום להתערב בגובה ההתחייבויות הכספית שחוייבו המשיבים לחתום.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט א' אליקים:

אני מסכים.

**אברהם אליקים,
שופט**

השופטת ב' טאובר:

אני מסכימה.

בטינה טאובר, שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של האב"ד.

מעיון בתיק בית משפט קמא עולה כי בתיק שלוש התחייבויות שנחתמו, כך לכאורה, ע"י המשיבים. עם זאת זהות החותמים על כל אחד מכתבי ההתחייבות לא אושרה ע"י מזכיר בית משפט. כמו כן נראה, על פניו, כי החתימה בשם המשיבה 2 אינה מלאה. בהתאם ייחתמו ההתחייבויות שוב כאשר זהות החותם תירשם בצורה ברורה ותאומת ע"י מזכיר בית משפט. ב"כ המשיבים ימציא למזכירות מדור ערעורים של בית משפט זה, עד לא יאוחר מיום 20/11/14, אישור ר"ח או יועץ משפטי של המשיבה 2 בנוגע למורשי החתימה בשם המשיבה 2 ויאשר בכתב את התחייבות המשיבה 2, כפי שתיחתם בפני מזכיר בית המשפט. כמו כן, ועד לא יאוחר ממועד זה, ייחתמו ההתחייבויות האישיות על ידי כל המשיבים. לא יחתום מי מהמשיבים על התחייבות כאמור, יאסר המשיב למשך 60 ימים.

ניתן היום, כ' חשוון תשע"ה, 13 נובמבר 2014, במעמד ב"כ המערערת, המשיבים וב"כ המשיבים.

בטינה טאובר, שופטת

**אברהם אליקים,
שופט**

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**